

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีทางการศึกษา มาตรา 66 กล่าวว่า ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้และทักษะในการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทรวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อให้เกิดการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 16-21)

จุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวท่ามกลางสภาพสังคมในปัจจุบันนี้เป็นสิ่งที่ท้าทาย เพราะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการสร้างสื่อเทคโนโลยีให้ผู้เรียนได้พัฒนาเองตามศักยภาพที่มีอยู่ โดยมองเห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมทั้งสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของคนไทย และมีการสร้างสื่อเทคโนโลยีการศึกษาให้มีการสอดแทรกสิ่งต่าง ๆ ตามที่กล่าวไปแล้ว นอกเหนือจากการให้เนื้อหาสาระความรู้ทางวิชาการ (วิรพงษ์ อุดมผล. 2545 : 29) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยยึดมั่นในการปกครองตามระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา การอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต ส่งเสริมพัฒนานักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รักหวงแหนความเป็นไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างสันติสุข มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1)

การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้บอกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน โดยคิดค้นเทคนิคกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถด้านเนื้อหา ความสนใจและวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 121) นักการศึกษาและนักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติที่ใช้ครูเป็นผู้สอน (ลอนอมพร เลาหจรัสแสง. 2541 : 2-3) การใช้เทคโนโลยีการศึกษาในยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้มีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนไปจากเดิมมาเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนยุคใหม่จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแทนผู้สอนเป็นเหตุให้ผู้สอนมีบทบาทที่ทำทายนมากขึ้นด้วยการเปลี่ยนจากผู้รอบรู้หน้าชั้นเรียน ที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นแหล่งสารสนเทศและคำตอบทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องพึ่งแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นผู้ส่งเสริม ผู้สนับสนุน ผู้มีส่วนร่วม ผู้ร่วมเรียนผู้กำกับ ผู้ฝึก ผู้อำนวยการความสะดวกผู้ออกแบบและเป็นสะพานการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงผู้เรียนกับโลกภายนอก (กิดานันท์ มลิทอง. 2548 : 342)

สื่อประสมเป็นการนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา ปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วยเพื่อการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเสนอข้อมูล ทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์และเสียง (กิดานันท์ มลิทอง. 2543 : 268)

การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลากหลายในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง เป็นบทเรียนหรือหน่วยใดหน่วยหนึ่งที่สำเร็จในตัวเอง มีวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนและชัดเจน ในหน่วยหนึ่งประกอบด้วยสื่อการเรียนต่าง ๆ ที่จำเป็น ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงสมรรถภาพตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของบทเรียนหน่วยนั้น (บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2545 : 78) สื่อประสมช่วยกระตุ้นความสนใจและตอบสนองต่อประสาทสัมผัสทุกส่วน หลายคนชอบสัมผัสและจัดกระทำกับของจริง ตรวจสอบของตัวอย่างที่มีความแปลกอย่างใกล้ชิดความร่วมมือ ชุติสื่อประสมช่วยกระตุ้นกลไกสำหรับการทำงานเป็นกลุ่ม กิจกรรมการเรียนรู้การทำงานแบบร่วมมือสามารถกำหนดให้มีการคิดพิจารณาในการทดลอง การแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ และการฝึกปฏิบัติชนิดอื่น ๆ สะดวกในการเคลื่อนย้าย ชุติสื่อประสมมีประโยชน์ในด้านความสะดวกในการเคลื่อนย้ายอย่างชัดเจนด้วยการจัดเป็นชุด ซึ่งสามารถขนส่งและนำไปใช้ภายนอกห้องเรียนได้อย่างสะดวกราวกับว่าใช้ในศูนย์สื่อหรือที่บ้าน (คูสิต ขาวเหลือง 2549 : 29-33)

โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวทย์ ตั้งอยู่เลขที่ 158 หมู่ที่ 13 ตำบลฤคหว่า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดำเนินการพัฒนางานทุกอย่างให้ได้มาตรฐานและเป็นผู้นำทางวิชาการ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานสู่มาตรฐานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามแผนนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเรียนรู้สู่สากล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่จากรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา 2553 พบว่า ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สถานศึกษายังไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการได้ในทุกระดับชั้น เนื่องจากสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความสามารถด้านการสอนในสาขาภาษาไทย และสื่อที่ใช้ยังไม่ดีพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ รู้จักคิด วิเคราะห์ ตลอดจนการแก้ปัญหาได้อย่างเต็มศักยภาพ (โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวทย์. 2553 : 62)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความตระหนักในการแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาทฤษฎีและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ พบว่าสื่อประสม สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาได้นำทางเลือกที่ดีของนวัตกรรมโดยจัดทำเป็นสื่อประสมที่ประกอบด้วย บทเรียนเพาเวอร์พอยท์ สื่อมัลติมีเดีย และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง ที่ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้หลากหลายในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ซึ่งทำให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ และแสดงสมรรถภาพตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของบทเรียนหน่วยนั้น ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน ต้องการเรียนรู้บทเรียน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้ และยังใช้เป็น นวัตกรรมในการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย

ผู้ศึกษาจึงเชื่อว่าสื่อประสมเป็นนวัตกรรมที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีแนวคิดในการพัฒนา สื่อประสม เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ โดยคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้โดยสื่อประสม ที่ผ่านการทดลอง ใช้ ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผล ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสร้างความพึงพอใจต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาสื่อประสม เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีคุณภาพ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพสื่อประสมที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ 80 / 80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ ด้วยสื่อประสม ที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนของการเรียนรู้ ของผู้เรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวทย์ อำเภอ กุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งหมด 2 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวทย์ อำเภอ กุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่มใช้หน่วยห้องเรียน โดยวิธีการจับฉลากเลือก ห้องเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 8 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมระยะเวลาการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนและทดสอบความคงทนของ การเรียนรู้ด้วย

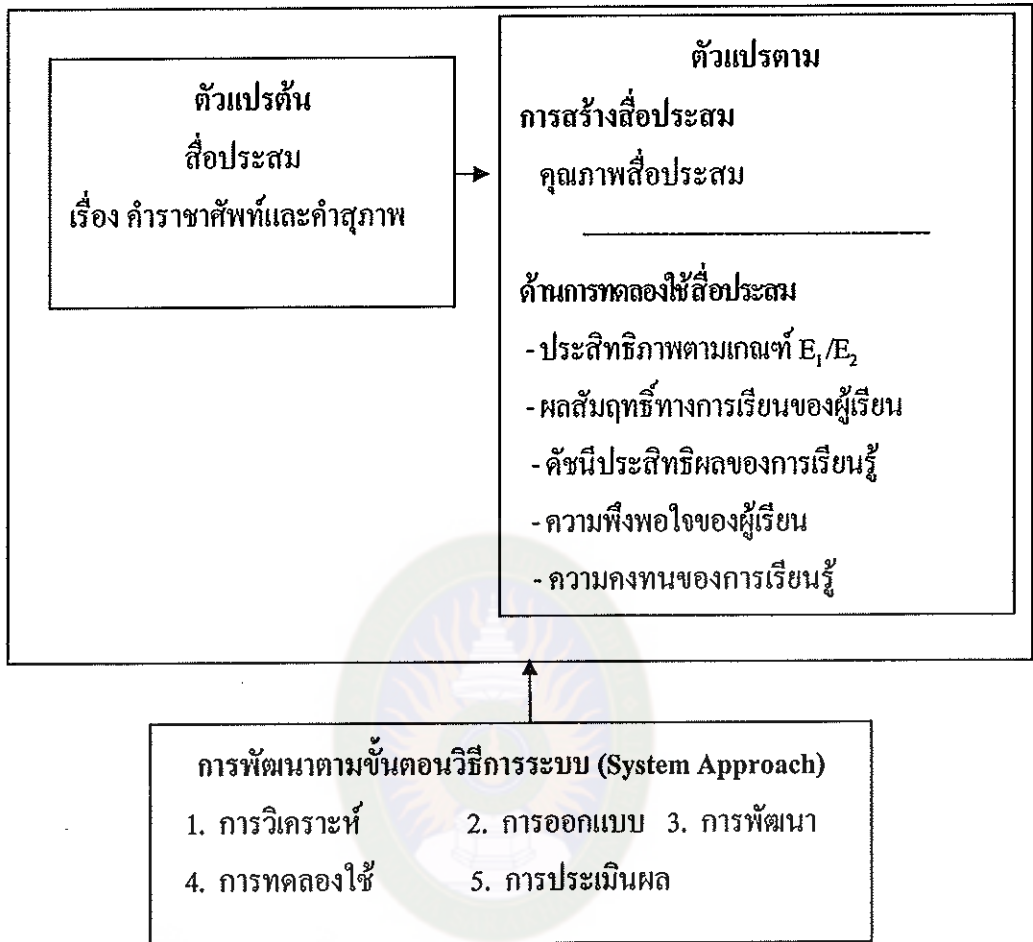
3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เรื่องคำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยจัดแบ่งเนื้อหาได้ดังนี้

- 3.1 ความหมาย ความสำคัญราชาศัพท์พื้นฐาน
- 3.2 คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์
- 3.3 คำราชาศัพท์สำหรับพระภิกษุที่เราควรรู้จัก
- 3.4 คำสุภาพ

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดตามวิธีการระบบ (System Approach) ของ Roderic Sims อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะ ศึกษา ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแผนภาพที่ 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาตามขั้นตอนวิธีการระบบ (System Approach) มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การทดลองใช้ การประเมินผล โดยศึกษาตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อประสม เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างสื่อประสม ได้แก่ คุณภาพสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น

ด้านการทดลองใช้สื่อประสม ได้แก่ ประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คำนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ ความพึงพอใจของผู้เรียน และความคงทนของการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อประสม หมายถึงการใช้สื่อหลายอย่างร่วมกัน ได้แก่บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรม ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมมัลติพอยท์ บทเรียนที่พัฒนาด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งภายในสื่อประกอบด้วยตัวอักษร ข้อความ รูปภาพ กราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหวโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์นำเสนอและใช้ในลักษณะสื่อประสมเชิงโต้ตอบ (Interactive multimedia) ที่ผู้ใช้สามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ โดยนำเสนอเนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้และแบบทดสอบ เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยเนื้อหาได้แก่ความหมาย ความสำคัญ ราชาศัพท์พื้นฐาน คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ คำราชาศัพท์สำหรับพระภิกษุที่เราควรรู้จัก และคำสุภาพ
2. บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ หมายถึง บทเรียนที่นำเสนอเนื้อหาพัฒนาด้วย โปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ โดยมีส่วนประกอบของเนื้อหา รูปภาพ และ ภาพเคลื่อนไหว ในการศึกษาครั้งนี้ใช้นำเสนอเนื้อหา วิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. บทเรียนที่พัฒนาด้วย โปรแกรมมัลติพอยท์ หมายถึง บทเรียนที่พัฒนาด้วย โปรแกรม ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ และนำไปพัฒนาเป็นมัลติพอยท์ให้มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างผู้เรียน และผู้สอน โดยใช้ระบบหน้าจอกอมพิวเตอร์เดียวกันในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่การเลือกตอบ การเลือกข้อถูกผิด การตอบคำถามสั้น ๆ การลากเส้นจับคู่ การลากวาง และการต่อภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมเนื้อหา เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง บทเรียนนำเสนอเนื้อหาที่พัฒนาด้วย โปรแกรม ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ และนำไปพัฒนาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ประกอบด้วยเนื้อหา ภาพประกอบ ในการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมการเสริมการเรียนรู้ และแบบทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียน สรุปรายงานผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบด้วยตนเองของเนื้อหา เรื่อง คำราชาศัพท์และ คำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
5. คุณภาพของสื่อประสม หมายถึง ความคิดเห็น ทำที่ หรือความรู้สึของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ รูปแบบกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้โดยอาศัยสื่อประสม หรือรายละเอียดย่อยของรูปแบบ กระบวนการ หรือรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้ พัฒนาขึ้น วัดเป็นค่าคะแนนจากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณา จากค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับความคิดเห็น

6. ประสิทธิภาพของสื่อประสม หมายถึง ความสามารถของสื่อประสม ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนนักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจและเมื่อประเมินผลแล้วนักเรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้ตามมาตรฐาน E_1/E_2 ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดไว้ที่เกณฑ์ 80 / 80

6.1 E_1 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนเมื่อเรียนจากสื่อประสม แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละเรื่องได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

6.2 E_2 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนเมื่อเรียนจากสื่อประสมครบทุกเรื่อง แล้วทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกในรูปของคะแนนจากการประเมินนักเรียนด้วยแบบทดสอบหลังจากศึกษาจากบทเรียน เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จบแล้ว โดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

8. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม เรื่อง คำราชาศัพท์ และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและ หลังเรียนกับคะแนนเต็ม

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อประสม เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน หลังจากที่ได้รับจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น เทียบกับเกณฑ์โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณา ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่า 3.50

10. ความคงทนของการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมาหลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วันและ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่ทดสอบหลังเรียน (Post-test) เทียบกับเกณฑ์เมื่อผ่านไป 7 วัน ลดลงไม่เกิน 10 % และ 30 วัน ลดลงไม่เกิน 30 %

ประโยชน์การศึกษา

1. ผู้เรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ มีความเข้าใจ ในสาระที่เรียนส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูและบุคลากรคนอื่น ๆ ในการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และนำไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป
3. สถานศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาสื่อการสอน และนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY